

Nærdemokrati og kommunesammenslåing

Værnes 23.10.14
Toril Ringholm, Norut

Nærdemokrati definert

*«Med nærdemokratiske institusjonar meiner vi demokratiske institusjonar under kommunenivået som er nært knytte til kommunen (men utan at dei av den grunn nødvendigvis inngår som eit formalisert nivå i den kommunale organisasjonen)»
(Nyseth og Aarsæther 2002:18)*

Betydningen av kommunesammenslåing

- Større enheter – romlig dimensjon – større avstand mellom sentrum og utkant i kommunen
- Flere lokalsamfunn i samme kommune
- Institusjonelle endringer
 - Formelle ordninger
 - Uformelle ordninger
 - Maktkonstellasjoner
 - Samhandlingsformer

Avveininger i valg av nærdemokratimodell

- Oppgaver: Hva skal de nærdemokratiske organene gjøre?
- Standardisering eller mangfold?
- Hvor sterk formalisering?

Oppgaver

- Tjenesteansvar
- Samfunnsutvikling
- Demokrati og deltakelse

Standardisering eller mangfold?

- Samme type organ i alle deler av kommunen gjør administrasjonen mer strømlinjeformet
- Ulike former, med utgangspunkt i eksisterende ordninger, kan åpne for mer kreativitet og vitalitet
- Avveining som må gjøres med hensyn på bl.a. hvilke oppgaver de nærdemokratiske organene skal ha

Hvor sterk formalisering?

- Også et spørsmål om oppgaver. Tjenesteansvar krever generelt formelle rammer
- Kreativitet og innovasjon vokser gjerne best på uformelle arenaer
- Uformelle arenaer kan ha en egen, indre orden som skaper nye former, f.eks. når det gjelder å ivareta demokratiske verdier

Et spørsmål om «demokratisk risiko»

- Inntakslegitimitet: Kontroll med deltakere og dagsorden
- Gjennomstrømmingslegitimitet: Prosedyrekontroll
- Resultatlegitimitet: Kvaliteten på utfallet